

Viite

Asia

Maatalous- ja kalastusneuvosto 21.9.2020

Maatalous- ja kalastusneuvosto kokoontuu Brysselissä 21.9.2020. Suomea kokouksessa edustaa pysyvän edustajan sijainen Minna Kivimäki.

Maatalous- ja kalastusneuvostossa keskustellaan yhteisen maatalouspolitiikan (YMP) uudistuksen keskeisistä osatekijöistä: vihreästä arkkitehtuurista, suorien tukien järjestelmästä sekä uudesta toimeenpanomallista. Puheenjohtajavaltio Saksa pyrkii saavuttamaan neuvoston yleisnäkemyksen uudistuksesta maatalous- ja kalastusneuvostossa lokakuussa 2020. Maatalous- ja kalastusneuvoston kokous 21.9.2020 pohjustaa neuvoston yleisnäkemyksen saavuttamista. Suomen kantoja täydennetään ja täsmennetään lokakuussa 2020 annettavassa U-jatkokirjeessä ottaen huomioon monivuotisesta rahoituskehiksestä saatu ratkaisu, puheenjohtajavaltion viimeisimmät ehdotukset ja ajankohtainen neuvottelutilanne.

YMP:n uudistuksessa pyritään lisäämään jäsenvaltioiden päätäntävaltaa politiikan toimeenpanossa kunkin maan olosuhteissa. Siksi Suomi katsoo, että jäsenvaltioiden tulisi voida itse päättää YMP:n strategiasuunnitelmassaan, millä YMP:n toimilla ja varoilla pystyttäisiin täyttämään ympäristö- ja ilmastotoimiin liittyvät nykyistä kunnianhimoisemmat tavoitteet. Esimerkiksi pakollisen ekojärjestelmän käyttöönottoa pitäisi arvioida sekä ympäristö- ja ilmastotavoitteiden että yksinkertaistamistavoitteiden kannalta. Lisäksi Suomi katsoo, että ei-tuottavien piirteiden vähimmäisosuutta ei tulisi säätää EU-tasolla. Mikäli yhteisestä vähimmäisosuudesta säädetään, Suomi pitää hyvänä nykyistä 5 % tasoa.

Lisäksi neuvosto kuulee komissiolta katsauksen maataloustuotteiden kansainvälisestä kaupasta. Suomi ottaa katsauksen tiedoksi.

Asialista:**MAATALOUS- JA KALASTUSNEUVOSTO 21.9.2020**

Esityslistan hyväksyminen

Sivu

(mahd.) A-kohtien hyväksyminen

- a) Muiden kuin lainsäädäntöasioiden luettelo
- b) Lainsäädäntöasioiden luettelo (Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 16 artiklan 8 kohdan mukainen julkinen käsittely)

Lainsäädäntökäsittelyt

(Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 16 artiklan 8 kohdan mukainen julkinen käsittely)

YMP vuoden 2020 jälkeen -uudistuspaketti
 Asetus YMP:n strategiasuunnitelmista
Keskustelu

3**Muut kuin lainsäädäntöasiat**

Kauppaan liittyvät maatalouskysymykset
Komissio esittelee
Keskustelu

12**Muut asiat****15**

(mahd.) Julistus tarpeesta kehittää valkuaiskasvien tuotantoa osana uutta yhteistä maatalouspolitiikkaa (YMP)

Ranskan valtuuskunnan tiedotusasia

(mahd.) Afrikkalainen sikarutto
Puheenjohtajavaltion tiedotusasia

(mahd.) Tilanne sianlihamarkkinoilla
Tšekin valtuuskunnan tiedotusasia

(mahd.) Elintarvikkeiden ravintoarvomerkinnot
Italian ja Tšekin valtuuskuntien tiedotusasia

Maa- ja metsätalousministeriö

PERUSMUISTIO

MMM2020-00450

RO

Orasmaa Tuuli(MMM)

15.09.2020

Asia

Yhteisen maatalouspolitiikan uudistus - Maatalous- ja kalastusneuvoston keskustelu

Kokous

Maatalous- ja kalastusneuvosto 21.09.2020

U/E/UTP-tunnus

U 73/2018 vp, UJ 5/2019 vp, UJ 4/2020 vp, UJ 16/2020 vp

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Maatalous- ja kalastusneuvostossa 21.9.2020 keskustellaan yhteisen maatalouspolitiikan (YMP) uudistuksen keskeisistä osatekijöistä: vihreästä arkkitehtuurista, suorien tukien järjestelmästä sekä uudesta toimeenpanomallista. Neuvoston keskustelua valmisteltiin maatalouden erityiskomitean (MEK) kokouksessa 14.9.2020.

Aiemmat käsittelyvaiheet

Komissio julkaisi 1.6.2018 lainsäädäntöehdotuksensa uudeksi yhteiseksi maatalouspolitiikaksi (YMP). Komission ehdotus sisältää kolme asetusehdotusta, jotka ovat asetus YMP:n strategisista suunnitelmista (YMP:n strategiasuunnitelma-asetus), asetus yhteisestä markkinajärjestelystä (markkinajärjestelyasetus) ja asetus YMP:n rahoituksesta, hallinnoinnista ja seurannasta (horisontaaliasetus).

YMP:n strategiasuunnitelma-asetusta on käsitelty yksityiskohtaisemmin neuvoston horisontaalisten maatalousasioiden työryhmässä. Horisontaaliasetuksen yksityiskohtaisempi käsittely on tehty pääosin neuvoston Agrifin-työryhmässä. Neuvoston horisontaalisten maatalousasioiden työryhmä on käsitellyt yhdennettyä hallinto- ja valvontajärjestelmää ja ehdollisuuden valvonta- ja seuraamusjärjestelmää koskevia artikloja. Markkinajärjestelyasetusta on käsitelty maataloustuotteiden työryhmässä. YMP:n uudistusta on käsitelty myös MEK:ssa ja maatalous- ja kalastusneuvoston kokouksissa aina asetusehdotusten antamisesta lähtien.

Jatkokäsittelyn aikataulu

Kroatia esitteli maatalous- ja kalastusministereiden epävirallisessa videokokouksessa 29.6.2020 edistymisraporttinsa YMP:n uudistuksen käsittelystä puheenjohtajakaudellaan. Puheenjohtajavaltio Saksa on jatkanut uudistuspaketin käsittelyä ja pyrkii saavuttamaan neuvoston yleisnäkemyksen uudistuksesta maatalous- ja kalastusneuvostossa lokakuussa 2020. Maatalous- ja kalastusneuvoston kokous 21.9.2020 pohjustaa neuvoston yleisnäkemyksen saavuttamista.

Suomen kanta

Alla olevat Suomen kannat asetusehdotuksiin pohjautuvat 9.8.2018 annettuun valtioneuvoston kirjelmään (U 73/2018 vp) sekä 11.7.2019 annettuun U-jatkokirjeeseen (UJ 5/2019 vp) ja 28.2.2020 annettuun U-jatkokirjeeseen (UJ 4/2020 vp). Suomen kannat on myös kuvattu tarkemmin ko. kirjelmissä.

Kansalliseen talousarvioon liittyvät seikat käsitellään ja niihin otetaan kantaa kansallisessa julkisen talouden suunnitelmassa (JTS) ja talousarvioprosessissa. Toimenpiteiden edellyttämä valtion rahoitus toteutetaan valtiontalouden kehysten puitteissa.

Suomen kantoja täydennetään ja täsmennetään lokakuussa 2020 annettavassa U-jatkokirjeessä.

Puheenjohtajavaltio ei ole vielä toimittanut lopullista tausta-asiakirjaa perusmuistiota laadittaessa.

Ympäristö- ja ilmastokunnianhimo

Suomen puheenjohtajakaudella on tehty ehdotus siitä, että jäsenvaltion olisi käytettävä vähintään tietty prosenttiosuus tai kiinteä määrä I ja II pilarin yhteenlasketuista varoista ympäristö- ja ilmastotoimenpiteiden rahoittamiseen. Mikäli tämä ei toteudu, Suomi tarkastelee kantaansa ekojärjestelmään uudelleen. Jotta jäsenvaltiot voisivat itse valita omiin tarpeisiinsa ja olosuhteisiinsa sopivimmat keinot saavuttaa YMP:n ympäristö- ja ilmastotavoitteet, tulisi jäsenvaltion voida itse päättää YMP:n strategiasuunnitelmassaan, millä YMP:n toimilla ja varoilla pystyttäisiin täyttämään nämä tavoitteet. Ekojärjestelmän käyttöönottoa pitäisi arvioida sekä ympäristö- ja ilmastotavoitteiden että yksinkertaistamistavoitteiden kannalta. Suomen ja Kroatian puheenjohtajakaudella esillä olleella nk. yhteisen prosentin ehdotuksella pyritään saavuttamaan ympäristö- ja ilmastokunnianhimon nykyistä korkeampi taso. Suomi tukee tätä tavoitetta.

Suomi kannattaa sitä, että ehdollisuuden hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimus GAEC 9 ei-tuottavien piirteiden vähimmäisosuudesta koskisi pelkästään pellon alaa komission alkuperäisessä ehdotuksessa ehdottaman kaiken maatalousmaan sijaan. Vaatimusta ei ole tarkoituksenmukaista kohdistaa pysyviin nurmiin. YMP:n uudistuksessa pyritään lisäämään jäsenvaltioiden päätäntävaltaa, joten ei-tuottavien piirteiden vähimmäisosuutta ei tulisi säätää EU-tasolla. Mikäli yhteisestä vähimmäisosuudesta säädetään, Suomi pitää hyvänä nykyistä 5 % tasoa, koska sillä on merkitystä luonnon monimuotoisuuden kannalta.

Suomi ei kannata sitä, että pienet tilat vapautettaisiin ehdollisuuden laiminlyöntien seuraamuksista.

Suomi on tyytyväinen, että tukikelpoisen hehtaarin määritelmään on lisätty mahdollisuus, että jäsenvaltio voisi määritellä tukikelpoisuudelle lisärajoituksia esimerkiksi ympäristö- ja ilmastosyistä.

Rahoituksen joustavuus

Suomi kannattaa rahoituksen joustavuuden lisäämistä niin, että lisätään mahdollisuuksia siirtää varoja tukimuodosta toiseen asetettujen rajojen puitteissa varojen ali- tai ylikäyttötapauksissa.

Suomi katsoo, että uudelleenjakotuen tulisi olla jäsenvaltiolle vapaaehtoinen.

Suomi on korostanut toissijaisuusperiaatetta koko YMP:n uudistuksen ajan ja katsoo, että jäsenvaltioilla tulee olla riittävästi valinnanvapautta uudistuksen toimeenpanossa. Toimia tulee toteuttaa YMP:n kautta kunkin jäsenvaltion olosuhteisiin sopivalla tavalla ja niiden tulee perustua jäsenvaltioissa kansallisesti havaittuihin tarpeisiin.

Politiikan vaikuttavuus ja hallinnollinen yksinkertaistaminen

Suomen mielestä YMP:n uudistuksessa olisi otettava huomioon tavoite tukijärjestelmien yksinkertaistamisesta ja hallinnollisen taakan vähentämisestä sekä toimijoiden että hallinnon näkökulmasta.

Suomi on kannattanut ehdotusta muiden kuin pinta-ala- ja eläinperusteisten tukien vaihtoehtoiseksi seurantamalliksi, jossa yksikkötukien vertailuarvona käytettäisiin tietyinä vuonna hyväksytyksi valikoituneiden toimenpiteiden keskimääräistä yksikkötukea. Suomi on valmis tarkastelemaan myös muita vaihtoehtoisia malleja ratkaisun löytymiseksi.

Suomi näkee tehostuksena sen, että keskityttäisiin todelliseen tuotokseen, eikä huomattavan syvälle yksityiskohtiin ulottuvien säännösten noudattamisen pikkutarkkaan tarkastamiseen.

Suomi pitää hyvänä, että tosiasiallisen viljelijän määritelmä voisi olla vapaaehtoinen.

Suomi kannattaa sitä, että ehdollisuuden lakisääteisistä hoitovaatimuksista poistettaisiin eläinten tunnistamista ja rekisteröintiä koskevat vaatimukset. Koska muun EU-lainsäädännön perusteella viljelijöiden on edelleen noudatettava näitä vaatimuksia, ei poisto aiheuta vaaraa eläinten jäljitettävyydelle eikä elintarviketurvallisuudelle. Nämä vaatimukset ovat myös eläinperusteisten tukien ehtona, ja niiden noudattaminen tarkastetaan siten myös tukivalvontojen yhteydessä. Näin ollen näiden vaatimusten poistaminen ehdollisuudesta yksinkertaistaisi tukijärjestelmää.

Pääasiallinen sisältö

Puheenjohtajavaltio Saksa ei ole toimittanut lopullisia tausta-asiakirjoja perusmuistiota laadittaessa. Ennakkotietojen perusteella maatalous- ja kalastusneuvostossa 21.9.2020 keskustellaan YMP:n vihreästä arkkitehtuurista, suorien tukien järjestelmästä ja uudesta toimeenpanomallista. Tausta-asiakirjassa WK 9329/2020 INIT kuvataan alustavat kysymykset neuvoston keskustelua varten.

Tausta-asiakirjan mukaan jäsenvaltiot ovat kannattaneet korkeampaa ympäristökunnianhimoa YMP:n tulevalla ohjelmakaudella. Tämän tavoitteen toteuttamiseksi Saksa on ehdottanut, että YMP:n kokonaisrahoituksesta kohdennettaisiin vähimmäisosuus I pilarin ekojärjestelmille sekä mallia käyttämättömien varojen välttämiseksi ekojärjestelmissä, kahta eri laskentatapaa ei-tuottaville aloilla ja tietyille tuottaville aloille (GAEC 9), vähimmäisosuutta ympäristö- ja ilmastotoimille II pilarissa sekä mallia ehdollisuuden soveltamiseksi pienillä tiloilla.

Tausta-asiakirjan mukaan Saksa on aiempien puheenjohtajavaltioiden työn pohjalta ehdottanut suorien tukien järjestelmään tiettyjä muutoksia (ml. suoraan tulotukeen, nuorten viljelijöiden tukeen sekä uudelleenjakotukeen). Lisäksi Saksa on sisällyttänyt asetusteksteihin Eurooppa-neuvoston 21.7.2020 sopiman rahoituskehysratkaisun mukaiset muutokset muun muassa tukikattoon ja tukien tasaamiseen jäsenvaltioiden välillä. Myös joustavuutta kohdentaa suoria tukia on lisätty.

Saksa on lisäksi työskennellyt uuden toimeenpanomallin parantamiseksi. Saksan johdolla on mm. työstetty yksikkömääriä koskevia artikloita sekä indikaattoreita.

Puheenjohtajavaltio Saksa esittää seuraavia kysymyksiä neuvoston keskustelun pohjaksi:

- 1) Miten arvioitte puheenjohtajavaltion lähestymistapaa YMP:n vihreässä arkkitehtuurissa? Mitkä YMP:n osatekijät olisivat mielestänne tarkoituksenmukaisimpia, jotta tulevan YMP:n ympäristö- ja ilmastokunnianhimesta saataisiin vaikuttava ja näkyvä?
- 2) Yhdyttekö puheenjohtajavaltion ehdotuksiin, joilla lisätään joustavuutta kohdentaa suoria tukia? Näettekö tarvetta lisäohjeistukselle, jotta suorien tukien järjestelmää käytettäisiin yhdenmukaisemmin koko EU:ssa?
- 3) Mitkä säännökset ovat mielestänne tärkeimpiä, jotta saavutetaan tasapaino paremman politiikan toimeenpanon sekä hallinnollisen yksinkertaistamisen välillä? Mitä osatekijöitä tulisi vahvistaa tasapainon parantamiseksi?

Yleistä YMP:n asetusehdotuksista

Asetusehdotusten pääasiallinen sisältö on kuvattu tarkemmin valtioneuvoston U-kirjelmässä (U 73/2018 vp) sekä U-jatkokirjeissä (UJ 5/2019 vp ja UJ 4/2020 vp).

YMP:n strategiasuunnitelma-asetus

YMP:n strategiasuunnitelma-asetus sisältäisi yleiset ja erityiset säännökset Euroopan maatalouden tukirahaston ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston käytöstä YMP:n tavoitteiden toteuttamiseksi sekä siihen liittyvistä indikaattoreista. Asetus koskisi ympäristön, ilmaston, kansanterveyden, eläin- ja kasviterveiden sekä eläinten hyvinvoinnin suojaamisen perussäännöksiä, suorien tukien toimenpiteitä ja maaseudun kehittämisen toimenpiteitä. Asetusehdotuksessa kuvataan myös strategiasuunnitelman sekä tavoitteiden täyttymisen seurannan ja arvioinnin rakenne. Strategiasuunnitelma muistuttaisi rakenteeltaan paljon nykyisiä maaseudun kehittämisohjelmia, mutta komissio korostaa, että strategiasuunnitelmat olisivat yksinkertaisia ja tiiviitä eikä aiemmin maaseudun kehittämisohjelmissa vaadittuja yksityiskohtia enää tarvittaisi. Maaseudun kehittämisohjelmiin tällä hetkellä liittyvät seurannat, seurantakomiteat, maaseutuverkostot, vuosikokoukset, vuosikertomukset ja arvoinnit laajenisivat koskemaan nyt koko YMP:a.

Jäsenvaltion olisi laadittava sekä maatalouden suorat tuet, maaseudun kehittämistoimenpiteet ja alakohtaiset tukiohjelmat kattava YMP:n strategiasuunnitelma, jonka komissio arvioisi ja hyväksyisi. Suunnitelman tulisi kattaa maataloustukirahastosta ja maaseuturahastosta rahoitettavat toimet asetusehdotuksen 6 artiklassa tarkoitettujen erityistavoitteiden saavuttamiseksi. Näitä erityistavoitteita ovat:

- a) annetaan tukea riittävien maataloustulojen ja maatilojen selviytymiskyvyn varmistamiseksi koko unionin alueella, jotta saataisiin parannettua elintarviketurvaa;
- b) parannetaan markkinasuuntautuneisuutta ja kilpailukykyä mukaan lukien kiinnittämällä enemmän huomiota tutkimukseen, teknologiaan ja digitalisointiin;
- c) parannetaan viljelijöiden asemaa arvoketjussa;
- d) edistetään ilmastomuutoksen hillitsemistä ja ilmastomuutokseen sopeutumista sekä kestäväää energiaa;
- e) edistetään kestäväää kehitystä ja luonnonvarojen, kuten veden, maaperän ja ilman tehokasta hoitoa;
- f) edistetään luonnon monimuotoisuuden suojelemista ja ekosysteemipalveluja se-kä säilytetään elinympäristöjä ja maisemia;
- g) houkuttelee alalle nuoria viljelijöitä ja helpotetaan yritystoiminnan kehittämistä maaseutualueilla;
- h) edistetään työllisyyttä, kasvua, sosiaalista osallisuutta ja paikallista kehitystä maaseutualueilla, myös biotalouden ja kestävään metsänhoidon alalla;
- i) parannetaan tapaa, jolla EU:n maatalous vastaa ravintoa ja terveyttä koskeviin uusiin yhteiskunnan vaatimuksiin, mukaan lukien turvallinen, ravitseva ja kestävä kehityksen mukainen ravinto, elintarvikejäte sekä eläinten hyvinvointi.

Suunnitelman tulisi perustua kansallisesti tehtyyn vahvuuksien, heikkouksien, mahdollisuuksien ja uhkien analysointiin ja sen pohjalta tehtyyn kansallisten tarpeiden ja toimenpiteiden määrittelyyn. Jäsenvaltion valitsemia toimenpiteitä koskevat kansalliset tavoitteet olisi määriteltävä hyödyntäen EU:n yhteisiä tulosindikaattoreita.

Asetusehdotuksessa ympäristö- ja ilmastotavoitteet olisi määritelty nykyistä ohjelmakautta vaativammiksi. Suunnitelman rakenne olisi tarkoin säädetty, ja suunnitelmaa laadittaessa olisi huolehdittava sidosryhmien kuulemisesta.

Suunnitelman olisi katettava 1 päivän tammikuuta 2021 ja 31 päivän joulukuuta 2027 välinen ajanjakso.

Ehdotuksessa on kuvattu YMP:n yhdenmukaisuus muiden politiikkojen kanssa. Yhteydet ympäristö- ja ilmastopolitiikkaan, terveystalitiikkaan, kehitysyhteistyöpolitiikkaan ja tutkimuspolitiikkaan on tunnistettu.

Horisontaaliasetus

Asetusehdotuksen tarkoituksena on vahvistaa edellytykset, joita sovelletaan yhteisen maatalouspolitiikan rahoitukseen. Sen lisäksi ehdotus kokoaa yhteen yhteisen maatalouspolitiikan tavoitteiden saavuttamiseen liittyviä tekijöitä, kuten jäsenvaltion hallinto-järjestelmälle asetettavat vaatimukset ja yhteisiä säännöksiä, kuten komission suorittama tilien tarkastaminen ja hyväksyntä sekä tukitoimenpiteiden hallinto ja valvonta. Valvonnan osalta asetus kattaisi yleiset säännökset, yhdennetyn hallinto- ja valvontajärjestelmän, kaupallisten asiakirjojen, ehdollisuuden ja komission jäsenvaltioihin kohdistamien tarkastusten perussäännökset.

Markkinajärjestelyasetus

Komissio ei ehdota merkittäviä muutoksia yhteistä markkinajärjestelyä koskevaan asetukseen (EU) N:o 1308/2013. Yhteisen markkinajärjestelyn mukaiset interventiotoimenpiteet tulisivat säilymään nyt käsiteltävänä olevassa asetusehdotuksessa ennallaan.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

Ehdotuksen oikeusperustana on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 42 ja 43 artiklan 2 kohta siltä osin kuin on kyse YMP:n strategiasuunnitelma-asetuksesta.

Ehdotuksen oikeusperustana on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 42 ja 43 artiklan 2 kohta siltä osin kun on kyse horisontaaliasetuksesta.

Ehdotuksen oikeusperustana on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 43 artiklan 2 kohta, kun kyse on yhteistä markkinajärjestelyä koskevaan asetukseen (EU) N:o 1308/2013 tehtävät muutokset.

Kun kyseessä on ovat asetuksiin (EU) N:o 1151/2012 ja (EU) N:o 251/2014 tehtävät muutokset on oikeusperustana SEUT-sopimuksen 114 artikla ja 118 artiklan ensimmäinen alakohta. Asetukseen (EU) N:o 228/2013 tehtävien muutosten osalta oikeusperustana on 43 artiklan 2 kohta ja 349 artikla sekä asetuksen (EU) 229/2013 osalta 43 artiklan 2 kohta.

Asetusehdotukset käsitellään tavallisessa lainsäätämisyksikössä Euroopan parlamentin kanssa.

Neuvostossa päätökset tehdään määräenemmistöllä.

Käsittely Euroopan parlamentissa

Euroopan parlamentin mietintöjen laatimisesta vastaa maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunta (AGRI). YMP:n strategiasuunnitelma-asetuksen osalta ympäristön, kansanterveyden ja elintarviketurvallisuuden valiokunnalla (ENVI) on erityinen asema lausunnonantajina toimivien valiokuntien joukossa, sillä se on niin sanottu yhteistyöhön osallistuva (associated) valiokunta. Tietyissä tilanteissa yhteistyöhön osallistuva valiokunta voi jättää muutosehdotuksia suoraan täysistunnon käsiteltäväksi.

AGRI-valiokunta äänesti mietinnöistä keväällä 2019. Mietintöihin sisältyvät tärkeimmät muutosehdotukset on kuvattu U-jatkokirjeessä (UJ 5/2019 vp).

Euroopan parlamentti jatkaa asetusehdotusten käsittelyä vuoden 2019 valiokuntamietintöjen pohjalta. Tavoitteena on äänestää mietinnöistä lokakuun 2020 täysistunnossa. Uudella vaalikaudella YMP:n strategiasuunnitelman mietinnön laatijana toimii saksalainen Peter Jahr (EPP), horisontaaliasetuksen mietinnön laatijana jatkaa saksalainen Ulrike Müller (RE) ja markkinajärjestelyasetuksen mietinnön laatijana jatkaa ranskalainen Eric Andrieu (S&D).

Kansallinen valmistelu

Maatalous- ja elintarvikejaosto (EU18) 30.5.2018, 7.6.2018, 13.6.2018, 28.6.2018, 11.7.2018, 6.9.2018, 13.9.2018, 19.9.2018, 27.9.2018, 4.10.2018, 10.10.2018, 5.11.2018, 9.11.2018, 14.11.2018, 23.11.2018, 7.12.2018, 12.12.2018, 10.1.2019, 17.1.2019,

23.1.2019, 31.1.2019, 7.2.2019, 20.-22.2.2019 (kirjallinen menettely), 28.2.2019, 6.3.2019, 13.3.2019, 21.3.2019, 4.4.2019, 10.4.2019, 3.5.2019, 16.5.2019, 24.5.2019, 31.5.2019, 10.6.2019, 27.6.2019, 4.7.2019, 10.7.2019, 12.9.2019, 18.9.2019, 3.10.2019, 9.10.2019, 17.10.2019, 24.10.2019, 31.10.2019, 7.11.2019, 13.11.2019, 21.11.2019, 28.11.2019, 5.12.2019, 6.2.2020, 20.2.2020, 24.6.2020, 2.7.2020, 9.7.2020, 3.9.2020, 10.9.2020 ja 16.9.2020.

EU-ministerivaliokunta 15.6.2018, 11.-13.7.2018 (kirjallinen menettely), 12.10.2018, 16.11.2018, 12.-14.12.2018 (kirjallinen menettely) ja 25.1.2019, 15.3.2019, 10.-12.4.2019 (kirjallinen menettely), 8.5.2019, 14.6.2019, 12.7.2019, 11.10.2019, 13.-15.11.2019 (kirjallinen menettely), 11.12.2019, 28.2.2020, 26.6.2020, 15.7.2020 ja 16.-18.9.2020 (kirjallinen menettely).

Eduskuntakäsittely

Suuri valiokunta 15.6.2018, 13.7.2018 (kirjallinen menettely), 12.10.2018, 16.11.2018, 14.12.2018 ja 25.1.2019, 15.3.2019, 12.4.2019, 10.5.2019, 14.6.2019, 10.7.-12.7.2019 (kirjallinen menettely), 6.9.2019, 11.10.2019, 15.11.2019, 13.12.2019 ja 26.6.2020, 17.7.2020 (kirjallinen menettely) ja 18.9.2020.

Valtioneuvoston kirjelmä 9.8.2018 (U 73/2018 vp)

Maa- ja metsätalousvaliokunnan lausunto 29.11.2018 (MmVL 20/2018 vp)

Ympäristövaliokunnan lausunto 18.12.2018 (YmVL 38/2018 vp)

U-jatkokirje (UJ 5/2019 vp)

Maa- ja metsätalousvaliokunnan lausunto 28.11.2019 (MmVL 7/2019 vp)

U-jatkokirje 28.2.2020 (UJ 4/2020 vp)

U-jatkokirje 26.6.2020 (UJ 16/2020 vp)

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Kansallinen lainsäädäntö mukaan lukien Ahvenanmaan asema on kuvattu U-kirjelmässä (U 73/2018 vp) ja U-jatkokirjeessä (UJ 5/2019 vp).

Taloudelliset vaikutukset

Taloudelliset vaikutukset on kuvattu U-kirjelmässä (U 73/2018 vp) sekä U-jatkokirjeissä (UJ 5/2019 vp ja UJ 4/2020 vp).

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

YMP:n uudistukseen liittyy läheisesti komission 11.12.2019 antama tiedonanto Euroopan vihreän kehityksen ohjelmasta (European Green Deal) (COM(2019) 640 final) sekä siihen liittyvät tiedonannot, mm. EU:n biodiversiteettistrategia vuoden 2020 jälkeen (COM(2020) 380 final) ja Pellolta pöytään –strategia (COM(2020) 381 final). Strategioista on annettu E-kirjeet eduskunnalle 30.6.2020. E-kirje komission tiedonannosta vihreän kehityksen ohjelmasta on annettu eduskunnalle 31.1.2020. (E 61/2019 vp).

Komissio julkaisi 20.5.2020 Pellolta pöytään- ja biodiversiteettistrategioiden julkaisun yhteydessä myös komission työasiakirjan (SWD(2020) 93 final), joka on analyysi **YMP:n uudistuksen ja Euroopan vihreän kehityksen ohjelman yhtymäkohdista**. Asiakirjassa eritellään, kuinka komission vuonna 2018 antama YMP:n uudistuksen asetusehdotuspaketti vastaa Euroopan vihreän kehityksen ohjelman tavoitteisiin.

Komissio toteaa asiakirjassa, että asetusehdotuksissa on potentiaalia vastata Euroopan vihreän kehityksen ohjelman tavoitteisiin, mutta komission asetusehdotusten keskeisimmät toimenpiteet tulee säilyttää YMP:n uudistuksen neuvottelujen edetessä ja asetuksia tulee tietyin osin vielä kehittää. Komissio nostaa esille erityisesti tarpeen säilyttää kunnianhimoinen ehdollisuuden kokonaisuus, pakolliset ekojärjestelmät ja II pilarin rahoituksen 30 % korvamerkitseminen ympäristö- ja ilmastotoimenpiteisiin. Komissio näkee myös tärkeänä, että asetusehdotusten toimenpiteet tuottajien aseman parantamiseksi ovat mukana lopullisissa asetusteksteissä.

Komissio näkee, että vähimmäisrahoitusosuuden varaaminen I pilarin rahoituksesta ekojärjestelmille voisi entisestään parantaa Euroopan vihreän kehityksen ohjelman tavoitteiden saavuttamista. Komissio voisi antaa myös lisätietoa toimista, joita voitaisiin ekojärjestelmien puitteissa tukea. Eläinten hyvinvoinnin edistämiseksi ja mikrobilääkkeiden vähentämiseksi tarvittaisiin vielä tiettyjä muutoksia YMP:n strategiasuunnitelma-asetukseen.

Komissio toteaa työasiakirjassaan myös avustavansa parhaansa mukaan jäsenvaltioita, jotta Euroopan vihreän kehityksen ohjelman tavoitteet voidaan integroida osaksi strategiasuunnitelmia. Komissio lupaa lisätä YMP:n strategiasuunnitelmien hyväksyntäprosessin läpinäkyvyyttä ja antaa jäsenvaltioille suosituksia jokaisesta YMP:n erityistavoitteesta YMP:n strategiasuunnitelmien laatimiseen. Komissio tulee korostamaan suosituksissaan Euroopan vihreän kehityksen ohjelman tavoitteita.

Lisäksi komissio aikoo arvioida tarkkaan jäsenvaltioiden YMP:n strategiasuunnitelmien ehdotukset koskien tuotantoon sidottua tukea ja alakohtaisia ohjelmia, jotta ne olisivat linjassa Euroopan vihreän kehityksen ohjelman tavoitteiden kanssa. Komissio kannustaa jäsenvaltioita hyödyntämään alakohtaisia ohjelmia erityisesti hedelmien ja vihannesten kulutuksen edistämiseen tai ilmastomuutokseen sopeutumiseen ja kriisinkestävyiden lisäämiseen.

Asiakirjat

COM(2018) 392 final, Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi jäsenvaltioiden yhteisen maatalouspolitiikan nojalla laatimien, Euroopan maatalouden tukirahastosta (maataloustukirahasto) ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta (maaseuturahasto) rahoitettavien strategiasuunnitelmien (YMP:n strategiasuunnitelmat) tukea koskevista säännöistä sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EU) N:o 1305/2013 ja (EU) N:o 1307/2013 kumoamisesta

COM(2018) 393 final, Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta, hallinnoinnista ja seurannasta sekä asetuksen (EU) N:o 1306/2013 kumoamisesta

COM(2018) 394 final, Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi maataloustuotteiden yhteisestä markkinajärjestelystä annetun asetuksen (EU) N:o 1308/2013, maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden laatujärjestelmistä annetun asetuksen

(EU) N:o 1151/2012, maustettujen viinituotteiden määritelmästä, kuvauksesta, esittelystä, merkinnöistä ja maantieteellisten merkintöjen suojasta annetun asetuksen (EU) N:o 251/2014, syrjäisimpien alueiden hyväksi toteutettavista maatalousalan erityistoimenpiteistä annetun asetuksen (EU) N:o 228/2013 sekä Egeanmeren pienten saarten hyväksi toteutettavien erityistoimenpiteiden vahvistamisesta annetun asetuksen (EU) N:o 229/2013 muuttamisesta

Asetusehdotuksiin sisältyy myös liitteet: ehdotuksen KOM(2018) 392 final, osalta liitteet 1-12.

Ehdotuksiin liittyy myös vaikutusanalyysi SWD(2018) 301 final, johon sisältyy kolme eri asiakirjaa.

Asetusehdotusten konsolidoidut versiot 8409/20 REV 1 + ADD 1 (YMP:n strategiasuunnitelma-asetus), 8794/20 (horisontaaliasetus) ja 8761/20 (markkinajärjestelyasetus)

Puheenjohtajavaltio Saksan tausta-asiakirja WK 9329/2020 INIT

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Erityisasiantuntija Sanna-Helena Fallenius, MMM/RO/EUKA, 0295 162 481, sanna-helena.fallenius@mmm.fi

Erityisasiantuntija Tuuli Orasmaa, MMM/RO/EUKA, puh. 0295 162 056, tuuli.orasmaa@mmm.fi

Erityisasiantuntija Pirjo Kuusela, MMM/RO/MY, puh. 0295 162 138, pirjo.kuusela@mmm.fi

Neuvotteleva virkamies Pia Lehmusvuori, MMM/RO/MY, puh. 0295 162 207, pia.lehmusvuori@mmm.fi

Neuvotteleva virkamies Mirja Kiviranta, MMM/RO/MY, puh. 0295 162 352, mirja.kiviranta@mmm.fi

EUTORI-tunnus

EU/2018/1159, EU/2018/1169, EU/2018/1175

Liitteet

Viite

Maa- ja metsätalousministeriö

PERUSMUISTIO

MMM2020-00440

RO

Schulman Markus

11.09.2020

Asia

Maatalouden kauppakysymykset

Kokous

Maatalous- ja kalastusneuvosto 21.09.2020

U/E/UTP-tunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Komissio antaa maatalous- ja kalastusneuvostossa 21.9.2020 katsauksen maataloustuotteiden kansainvälisestä kaupasta.

Suomen kanta

Suomi ottaa komission katsauksen tiedoksi.

Pääasiallinen sisältö

EU:n ja Vietnamin välinen vapaakauppasopimus (FTA) tuli voimaan elokuun alussa. Sopimus on kattavin EU:n kehitysmaan kanssa tekemä vapaakauppasopimus. Sopimus avaa Vietnamin markkinoita eurooppalaisille maataloustuotteille. Eräät maataloustuotteet kuten sokeri, riisi ja kananmunat vapautuvat EU:n tuonnissa tullikiintiöiden puitteissa.

Neuvottelut Uuden-Seelannin ja Australian kanssa vapaakauppasopimuksista jatkuvat. Maataloustuotteilla on näissä neuvotteluissa keskeinen merkitys. Seuraava virallinen neuvottelukierros käydään 14.-25.9.2020. Herkkien tuotteiden markkinoillepääsyä ei ole kuitenkaan vielä kierroksella tarkoitus käsitellä.

Komissio käy tiiviitä neuvotteluja (artikla 28) WTO-kumppaneidensa kanssa WTO:ssa sidottujen tullikiintiöiden jakamisesta UK:n eron seurauksena. Neuvotteluja käydään niiden maiden kanssa, joilla on neuvotteluoikeus. EU ja UK ovat ilmoittaneet kiintiöiden jakotavasta, mutta useat kauppakumppanit ovat vaatineet kompensatioita. UK:n ja EU:n sopimusneuvottelujen tuoma epävarmuus vaikeuttaa neuvotteluja.

Uhkauksista huolimatta USA ei tehnyt merkittäviä muutoksia Airbus -kauppariidan vastatoimilistaan. Joitakin nimikkeitä esim. kreikkalaiset juustot ja UK:n keksit jäivät listalta pois. Vastatoimilistalle on toisaalta lisätty mm. Saksasta ja Ranskasta peräisin olevia hilloja. Uhkaukset merkittävistä korotuksista ja tuotekatteen laajennuksista jäivät kuitenkin ainakin toistaiseksi toteutumatta.

EU on päässyt USA:n kanssa sopuun rajallisesta kauppasopimuksesta. EU laskee hummereiden tulleja ja USA eräiden teollisuusnimikkeiden tulleja esim. sytyttimien osalta. Maataloustuotteita ei tässä sopimuksessa ole, mutta sopimus on pitkästä aikaa positiivinen liikahdus maiden välisissä kauppasuhteissa. Yrityksistä huolimatta myöskään SPS –kysymyksiä (terveys ja kasvinsuojelu) ei sisälly yhteisymmärrykseen.

WTO:n maatalouskomitean säännöllinen kokous kokoontuu 21.-22.9.2020. Komitean asialistalla on maataloussopimuksen säännöllinen seurantatyö. Kokouksessa käsitellään myös jäsenmaiden ilmoituksia pandemian vuoksi käyttöön otetuista kauppaan vaikuttavista toimista.

WTO:n maatalousneuvotteluja pyritään edistämään 25.9.2020 pidettävässä maatalouskomitean erityisistunnossa. Neuvottelujen uutena puheenjohtajana on aloittanut Costa Rican Gloria Abraham. Työ jatkuu edellisen puheenjohtajan katsauspaperin pohjalta. Pandemian vuoksi käyttöön otetut tukipaketit ja muut kauppaan vaikuttavat toimet vaikeuttavat jo aiemmin hitaasti edenneitä neuvotteluja.

EU:n ja Kiinan välinen sopimus maantieteellisistä merkinnöistä tullaan allekirjoittamaan 14.9.2020.

Komissio on päivittämässä selvitystään kauppasopimusten kumulatiivisista vaikutuksista EU:n maataloussektorille. Komissio aikoo julkaista päivityksen syyskuun 2020 loppuun mennessä.

Uudeksi kauppakomissaariksi ja siten komissaari Hoganin seuraajaksi, nimetään Latvian entinen pääministeri Valdis Dombrovskis. WTO on myös saamassa uuden johtajan Roberto Azevedon jätettyä tehtävänsä. Prosessi uuden pääjohtajan valitsemiseksi on käynnissä.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

Kyseessä on tiedotusasia.

Käsittely Euroopan parlamentissa

-

Kansallinen valmistelu

Maatalous- ja elintarvikejaosto (EU-18) 16.9.2020
EU-ministerivaliokunta 16.9.-18.9.2020 (kirjallinen menettely)

Eduskuntakäsittely

Suuri valiokunta 18.9.2020

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

-

Taloudelliset vaikutukset

-

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

-

Asiakirjat

10731/20 Komission laatima tausta-asiakirja

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Neuvotteleva virkamies Markus Schulman, MMM/RO/EUKA, 0295 162 2475,
markus.schulman@mmm.fi

Erityisasiantuntija Sanna-Helena Fallenius, MMM/RO/EUKA, 0295 162 481, sanna-helena.fallenius@mmm.fi

EUTORI-tunnus**Liitteet****Viite**

Maa- ja metsätalousministeriö

PERUSMUISTIO

MMM2020-00448

RO

Fallenius Sanna-Helena(MMM)

15.09.2020

Asia

Maatalous- ja kalastusneuvoston muut asiat

Kokous

Maatalous- ja kalastusneuvosto 21.09.2020

U/E/UTP-tunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Maatalous- ja kalastusneuvoston kokouksen muissa asioissa on jäsenmaiden tiedotusasioita. Ennen neuvoston kokousta asialistalle saattaa tulla myös muita pyyntöjä.

Suomen kanta

Suomi ottaa asiakohdat tiedoksi.

Pääasiallinen sisältö

a) (mahd.) Julistus tarpeesta kehittää valkuaiskasvien tuotantoa osana uutta yhteistä maatalouspolitiikkaa (YMP)

Ranskan valtuuskunnan tiedotusasia

Ranska pyytää neuvoston muihin asioihin keskustelua valkuaiskasvien tuotannon kehittämistä osana tulevaa YMP:tä. Todennäköisesti julistukseen liittyy myös muita jäsenvaltiota. Asiaan liittyvässä taustamuistiossa todetaan, että useat jäsenvaltiot peräänkuuluttivat maatalous- ja kalastusneuvoston kokouksessa tammikuussa 2019 tarvetta lisätä valkuaiskasvien viljelyä YMP:n kannustimilla ja pyrkiä eläinten ruokinnassa suurempaan rehuomavaraisuuteen tilatasolla.

Julistuksessa todetaan, että valkuaiskasvien viljely myötävaikuttaa Pariisin ilmastopöytäkirjaan sitoutumiseen ja trooppisen metsäkadon vähentämiseen ja voi tuoda myös uusia liiketoimintamahdollisuuksia eurooppalaisille tuottajille samalla kun turvataan parempi tuotantopanosten saanti. Julistuksessa myös todetaan, että valkuaiskasvien viljely edistää kestävämpää ruokajärjestelmää, sillä valkuaiskasvien viljely parantaa esimerkiksi viljelykiertoa. Siinä korostetaan myös nurmen merkitystä rehuna. Julistuksessa viitataan YMP:n toimenpiteisiin, joilla valkuaiskasvien viljelyalaa voisi kasvattaa. Tuotantoon sidottu tuki on merkittävä kannustin. Julistuksessa todetaan, että jäsenvaltioilla ei pitäisi olla velvoitetta perustella valkuaiskasvien tuotantoon sidottua tukea tuotannon vaikeuksilla. Lisäksi julistuksessa todetaan, että tuotantoon sidotun tukea voitaisiin maksaa

myös nurmen ja valkuaiskasvien seoskasvustoille. Sen lisäksi julistuksessa vaaditaan, että jäsenvaltion ei tarvitse rajoittaa pinta-alaa tuen maksamiselle.

Ennakkotietojen mukaan asialistalle tulisi myös seuraavat tiedotusasiat

(mahd.) Afrikkalainen sikarutto
Puheenjohtajavaltion tiedotusasia

(mahd.) Tilanne sianlihamarkkinoilla
Tšekin valtuuskunnan tiedotusasia

(mahd.) Elintarvikkeiden ravintoarvomerkinnot
Italian ja Tšekin valtuuskuntien tiedotusasia

Asioista ei ole vielä toimitettu tausta-asiakirjaa.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

Kyseessä ovat neuvoston muut asiat.

Käsittely Euroopan parlamentissa

Kyseessä ovat neuvoston tiedotusasiat.

Kansallinen valmistelu

EU18-jaosto (maatalous ja elintarvike) 16.9.2020
EU-ministerivaliokunta 16.-18.9.2020 (kirjallinen menettely)

Eduskuntakäsittely

Suuri valiokunta 18.9.2020

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

-

Taloudelliset vaikutukset

-

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

-

Asiakirjat

Ranskan tausta-asiakirja ”Common declaration of France on the need to develop plant proteins in the future CAP”

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Erityisasiantuntija Sanna-Helena Fallenius, MMM/RO/EUKA, puh. 0295 162 481,
sanna-helena.fallenius@mmm.fi

EUTORI-tunnus**Liitteet****Viite**

LIITTEET

Asiasanat	jaosto maatalous- ja elintarvike (EU 18), maatalouden erityiskomitea, maatalous, maatalous- ja kalastusneuvosto, yhteinen maatalouspolitiikka
Hoitaa	MMM
Tiedoksi	ALR, EUE, RUOKA, SM, STM, TEM, TULLI, UM, VM, VNK, VTV, YM
